

[Valdemar Sørensen.]

delse for denne dog ikke betydningsløse Ændring i Loven. Hvad der offentligt er sagt til Forsvar derfor, virker paa ingen Maade overbevisende. For en almindelig Betragtning ser det ud til, at paa dette Punkt har de hygiejniske, samfundsmæssige Krav til Byggelovgivningen denne Gang kapituleret over for de økonomiske. Skal der herefter kunne bygges 2 Værelses Lejligheder med det ene Værelse paa kun 4 m², saa er det efter 80 Aars Forløb, efter alle de mange Kampe mellem de to Anskuelse om Byggelovgivningen, endelig lykkedes paa afgørende Vis at forringe en af Lovgivningens mest primitive Fordringer til den uundværligste Boligtype i Befolkningens Forbrug.

I den gamle, overbebyggede Fæstningsby gav man Skattepræmie til Lejligheder med mindre Gulvareal end 25 m². I det nye København skal det nu gøres lovligt at opføre 2 Værelses Lejligheder nogle ganske faa Kvadratmeter større. Muligvis foreligger der Argumenter, der er kraftige nok til at svække den Mistillid, hvormed man paa Forhaand maa møde Forslaget om en saadan lovmæssig Vending til det værre, men indtil jeg hører dem, maa jeg dog reservere mig den Opfattelse, at hvad man for 80 Aar siden betragtede som Lavmaal for de hygiejniske Krav til Størrelsen af Beboelsesrum, ikke godt kan gøres ringere i Dag, og jeg mener endvidere, at Bestemmelsen stadig bør staa i selve Loven som et udtrykkeligt Paabud og ikke i en mere skrøbelig Vedtægt.

Jeg beklager for Resten meget, at Forslaget til Bygningsvedtægten med Motivering af dens Enkeltheder ikke er optaget i Bilagene til Lovforslaget, saa man kunde danne sig et Skøn om det Forhold, jeg her har omtalt, ligesom om andre, hvor Rigsdagens Mening maaske vil være en anden end Kommunalbestyrelsens. Jeg haaber imidlertid, at Vedtægtsforslaget kan blive tilsendt det kommende Udvalg, og beder om, at man i saa Tilfælde vil lade det ledsage af Boligtilsynets Kommentarer, navnlig Tilsynets Skrivelse af 6. Maj 1938 til Sundhedsstyrelsen.

Af andre Punkter i Lovforslaget skal jeg nævne Inddelingen i Grundkredse. Denne Inddeling forekommer mig praktisk, selv om jeg ligesom det ærede Medlem Hr. Bindslev kan have visse Enkeltheder at indvende imod den; jeg har navnlig een: det forekommer mig irrationelt, at der, naar man nu deler selve Kommunen København

i Grundkredse for Bebyggelsens Vedkommende, fremtidig inde i disse Grundkredse ligger et Areal som Kommunen Frederiksberg, der slet ikke følger Reglerne, men i Virkeligheden er en Mosaik i Forhold til de Regler, vi danner her. Jeg kunde tænke mig, at det var rigtigt at optage en Forhandling med Enklavekommunen om at indrette sig paa i store Linier at følge den Grundkredsinddeling, som København nu fastlægger. Saa vidt jeg kan skønne efter mine Erfaringer om Forholdene ved Bebyggelsen derude, er der en Mulighed for, at det kan gøres ved, at der indskydes en Grundkreds mellem den skitserede 2den og 3die Kreds, men jeg vil i høj Grad anbefale, at man optager denne Forhandling og ligeledes optager en Forhandling om hurtigst muligt at faa den for København gældende nye Byggelov til at gælde ogsaa for Kommunen midt inde i Storbyen.

Med Hensyn til Kapitel 6, der omhandler Reguleringen, billiger jeg fuldt ud den Maade, hvorpaa man planlægger Afviklingen af alle de mange detaillerede og vanskelige Forhold, der her kan blive at ordne. Det er ogsaa rigtigt, at Reguleringskommissionen fremtræder med Karakter af en uafhængig Domstol. Men naar jeg saa læser om alt det, denne Reguleringskommission skal foretage Udredninger af, bekender jeg aabent og ærligt, at jeg kun har en meget periferisk Forstaaelse af, hvad der i Virkeligheden staa i Lovforslaget. Det er et af de Omraader, hvor det i høj Grad gælder, hvad jeg sagde til Indledning, at dette Lovforslag er skrevet af Ekspertes og for Ekspertes, og jeg vil meget bede om, at man under Udvalgsarbejdet benytter Lejligheden til med Eksempler at give os et Indtryk af, hvorledes denne Lovgivning om Regulering og Udredning kommer til at virke i Praksis.

Jeg vil opkaste et bestemt Spørgsmaal i den Anledning: Der faldt for en Tid siden en Dom om et Ekspropriationsforhold paa Østerbro, hvor Kommunen ved Udvidelsen af Østerbrogade fra Søerne til Ryesgade skulde have Gadelinien trukket tilbage, og hvor der rejste sig en Mulighed for, at en Institution, som havde Interesse i at bygge netop paa dette Sted, vilde støtte Foretagendet finansielt. Men Betingelsen var naturligvis, at den Ejer, der sad med den paagældende Ejendom og fik den eksproprieret paa Grund af Gadeudvidelsen, hermed gik ud af Sagaen. Det vilde han ikke, han holdt sig til den Ret, Lovgivningen gav ham til, naar han afgav Arealet, selv at bebygge sin Grund, og Domstolene gav ham Medhold.